

2017-08-30 Komm2017/01022/M 1992:A

Strålsäkerhetsmyndigheten

171 16 STOCKHOLM

Kärnavfallsrådets synpunkter på Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för perioden 2018–2020

Ärendet

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har genom remiss¹ berett Kärnavfallsrådet tillfälle att yttra sig över SSM:s förslag till den kärnavfallsavgift för perioden 2018–2020 som var och en av reaktorinnehavarna ska betala till Kärnavfallsfonden enligt finansieringslagen². Remissen avser även SSM:s förslag till ett finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för varje reaktorinnehavare enligt finansieringsförordningen.³

Synpunkter på förslagen ska ha inkommit till SSM senast den 1 september 2017.

Kärnavfallsrådets synpunkter

Kärnavfallsrådet tillstyrker förslaget till kärnavfallsavgifter samt finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp.

Huvudprincipen vid beräkningarna av kärnavfallsavgifterna är att nuvärdet av framtida avgiftsinbetalningar tillsammans med marknadsvärdet i kärnavfallsfonden är lika stort som nuvärdet av de framtida förväntade kostnaderna för programmet. I beräkningarna sker diskonteringen enligt de principer för uppbyggnad av diskonteringsräntekurva som tillämpades i de två senaste avgiftsförslagen. Utgångspunkten är att de framtida betalningarna diskonteras med den avkastning som kärnavfallsfonden kan förväntas uppnå på sina placeringar. SSM har i beräkningarna tagit hänsyn till att kärnavfallsfonden föreslås ges breddade placeringsmöjligheter i enlighet med regeringens proposition 2016/17:199. Vid beräkningen av diskonteringsräntan har SSM utgått från en högre riskpremie vid beräkning av diskonteringsräntekurvan än vid tidigare beräkningar. En dämpande effekt på avgifternas storlek är att avgiftsberäkningarna utgår från en längre antagen drifttid för de sex återstående kärnkraftreaktorerna än vad som gällt vid de tidigare beräkningarna av kärnavfallsavgiften, 50 års drifttid jämfört med tidigare antagen drifttid på 40 år. Kärnavfallsrådet vill samtidigt påtala osäkerheten i antagandet om utökad drifttid. SSM:s förslag till ny avgift gäller en

¹ Strålsäkerhetsmyndighetens, SSM, remiss 2017-06-30 och rapport 2017-06-28 "Förslag på kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2018-2020", (dnr SSM2016-5513)

² Lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet.

³ Förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet

begränsad period (2018-2020), vilket ger möjligheter att revidera förslaget i kommande period om förväntade driftstider ändras.

Av SSM:s rapport framgår att SKB har tagit bort data från officiell statistik och ersatt denna med egna prognosvärden. Kärnavfallsrådet delar SSM:s uppfattning att officiell statistik bör användas i beräkningarna. Kärnavfallsrådet delar också SSM:s åsikt att prognoser som används i beräkningarna bör modelleras med en exponentiell trendframskrivning.

Bakgrund

En reaktorinnehavare ska enligt 3 § finansieringsförordningen⁴, i samråd med övriga reaktorinnehavare, upprätta en kostnadsberäkning för omhändertagandet av kärnkraftens radioaktiva restprodukter och ge in den till Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) senast den 7 januari vart tredje år. På uppdrag av reaktorinnehavarna har Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) i januari 2017 lämnat in en sammanställning av en dessa kostnader från och med 2018, Plan 2016⁵.

SSM ska med utgångspunkt i Plan 2016 upprätta dels ett förslag till den kärnavfallsavgift för perioden 2018 - 2020 som var och en av reaktorinnehavarna ska betala till Kärnavfallsfonden enligt finansieringslagen⁶, dels förslag till finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp.

Regeringen beslutar om kärnavfallsavgiften samt finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp med utgångspunkt i SSM:s förslag. Efter det att regeringen beslutat om finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp ska var och en av reaktorinnehavare ställa godtagbara säkerheter till Kärnavfallsfonden motsvarande dessa belopp

SSM:s förslag

SSM föreslår att kärnavfallsavgifterna höjs med i genomsnitt 2,4 öre öre/kilowattimme (kWh) producerad kärnkraftsel från dagens i genomsnitt 4,0 öre/kWh producerad kärnkraftsel till i genomsnitt 6,4 öre/kWh enligt följande:

- Forsmark Kraftgrupp AB 4,5 öre/kWh
- OKG AB 8,0 öre/kWh
- Ringhals AB 6,8 öre/kWh

För kärnkraftsreaktorerna i Barsebäck, som är permanent avställda och därför inte genererar någon elkraft, föreslås en avgift på 904 mkr/år. Dessa reaktorer förvaltas av Barsebäck Kraft Aktiebolag och ägs av Sydkraft Nuclear Power AB.

SSM förklarar ökningen av kärnavfallsavgifterna relativt innevarande avgiftsperiod av dels OKG AB:s respektive Ringhals AB:s beslut att permanent ställa av sammanlagt fyra reaktorer tidigare än planerat⁷,

⁴ Förordningen (2008:715) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet

⁵ Svensk Kärnbränslehantering AB, SKB: "Plan 2016. Kostnader från och med 2018 för kärnkraftens radioaktiva restprodukter. Underlag för avgifter och säkerheter åren 2018-2020"

⁶ Lagen (2006:647) om finansiella åtgärder för hanteringen av restprodukter från kärnteknisk verksamhet.

dels lägre marknadsräntor jämfört med dem som gällde vid föregående avgiftsförslag eftersom detta innebär en lägre förväntad avkastning av tillgångarna i kärnavfallsfonden, dels SSM:s bedömningar av reala prisförändringar och framtida elproduktion

SSM:s förslag till finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för år 2018 – 2020 redovisas i nedanstående tabell.

Tillståndshavare	Finansieringsbelopp (miljoner kr)	Kompletteringsbelopp (miljoner kr)
Forsmark Kraftgrupp AB	12 542	6 663
OKG AB	11 301	4 539
Ringhals AB	14 013	6 536
Barsebäck	2 792	2 510*

*) Enligt förslag i regeringens proposition 2016/17:199 (se nedan) ska Barsebäck även ställa säkerhet motsvarande kompletteringsbelopp

SSM:s förslag till kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp utgår från de författningsändringar som föreslås i regeringens proposition 2016/17:199 ”Reglerna om finansiering av kärnavfallshanteringen”. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2017.⁸

⁷ Reaktorerna O1 och O2 vid OKG AB:s kärnkraftverk i Oskarshamn och reaktorerna R1 och R2 vid Ringhals AB:s anläggning i Ringhals AB.

⁸ Den 1 juni 2017 överlämnade regeringen till riksdagen en proposition om reglerna om finansieringen av kärnavfallshanteringen. Propositionen innebär förändringar på en rad punkter, bland annat förtydliganden om hur kärnavfallsavgifter ska beräknas och storleken på de säkerheter som ska ställas samt ändringar av kärnavfallsfondens placeringsmandat.

Beredning av ärendet

Beslut i detta ärende har enhälligt fattats av Kärnavfallsrådet. Ärendet har beretts av Kärnavfallsrådets kansli samt sakkunnige Ingvar Persson.

Carl Reinhold Bråkenhielm
Kärnavfallsrådets Ordförande